

Zitting 1979–1980

16 130

Schrapping van de artikelen 585, 9° en 768 en in verband daarmede wijziging van de artikelen 769 en 770 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 19 juni 1980

De vaste Commissie voor Justitie¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsontwerp, brengt het navolgende verslag uit.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. hadden met instemming kennis genomen van het feit, dat de Regering gehoor geeft aan het verzoek van de Nederlandse Orde van Advocaten om artikel 768 Rv. uit het wetboek te doen schrappen. Het is de Adviescommissie Vreemdelingenrecht van de Orde tot verdienste te rekenen, aldus deze leden, dat zij Regering en parlement heeft gewezen op de kritiek, die in de kring van de wetenschap al meer dan honderd jaar op het bestaan van het artikel is uitgeoefend.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. achtten het juist dat de Regering bij dit wetsontwerp ook het schrappen van artikel 585 Rv. onderdeel 9° voorstelt. Zij verzochten de Minister evenwel, voor zover nodig, bij nota van wijziging, het opschrift van de vijfde afdeling van titel IV van Boek III Rechtsvordering aan te passen door de komma achter «hebben» te vervangen door een punt, en de woorden «en tegen vreemdelingen» te schrappen.

De leden van de C.D.A.-fractie hadden kennis genomen van het onderhavige wetsontwerp, dat in de plaats is gekomen van het eerder ingediende, en in oktober 1979 door de Tweede Kamer van de agenda afgevoerde ontwerp van wet 15 605. Het nieuwe ontwerp had hun volledige instemming. Zij waren het eens met het standpunt van de Adviescommissie Vreemdelingenrecht van de Nederlandse Orde van Advocaten dat, afgezien van de algemene vraag naar de aanvaardbaarheid van gijzeling als dwangmiddel, gijzeling van vreemdelingen, in deze hoedanigheid, een achterstelling is en een discriminatoire regeling bevat welke achterhaald is.

Het feit dat in artikel 768 Rv. tevens sprake was van een nauwelijks aanwezige rechtsgang, nl. gijzeling voor iedere contractuele schuld zonder voorafgaand horen van de vreemdeling zonder vaste verblijfplaats op presidentieel verlot en het feit dat de ons omringende landen een dergelijke regeling niet of niet meer kennen deed hun voorkeur uitgaan naar afschaffing van artikel 768 Rv. in plaats van naar de «verfijning» zoals deze in het ontwerp 15 605 was neergelegd en die in wezen de genoemde discriminatie in stand hield. Dat de Regering, aanvullend op het advies van de Orde, in het ontwerp tevens afziet van de executoriale gijzeling ten aanzien van vreemdelingen zonder vaste verblijfplaats als neergelegd in artikel 585, onderdeel 9°,

¹ Samenstelling: Abma (SGP), Roethof (PvdA), Haas-Berger (PvdA), Kappeyne van de Coppello (VVD), Stoffelen (PvdA), Van Dam (CDA), G. M. P. Cornelissen (CDA), Kosto (PvdA), Salomons (PvdA), Patijn (PvdA), Stemerding (PvdA), Van den Broek (CDA), Evenhuis-van Esen (CDA), Lauxtermann (VVD), Wessel-Tuinstra (D'66), Dijkman (CDA), Faber (CDA), Beckers-de Bruijn (PPR), Nijpels (VVD), Korte-van Hemel (CDA) en Tripels (VVD).

Rv. had de instemming van deze leden. Van Rossem-Cleveringa (dl. II, 4e druk) immers noemt beide bepalingen ongemotiveerd streng en vraagt zich, naar het oordeel van deze leden, terecht af of de voordelige werking welke de wetgever van 1865 met deze bepaling voor de vreemdeling op het oog had, daar Nederlanders gemakkelijker overeenkomsten met hen zouden aangaan, zich niet eerder tegen dezen zou keren uit angst juist voor mogelijke gijzeling.

De leden van de fractie van D'66 juichten het toe dat de Minister van Justitie alsnog komt met een voorstel om door schrapping van de artikelen 768 en 585, onderdeel 9°, Rv de verschillen in mogelijkheden om tot gijzeling wegens contractuele schulden over te gaan, geheel weg te nemen.

Hoewel dit strikt genomen buiten het kader van dit wetsontwerp valt, vroegen de aan het woord zijnde leden zich wel af of het gijzelen als dwangmiddel voor het innen van geldvorderingen (óók indien beperkt tot de in 598a Rv genoemde gevallen) eigenlijk nog wel aanvaardbaar is?

Gaarne zouden deze leden hierover de mening van de bewindsman vernemen.

Met een tijdige beantwoording van deze vragen en opmerkingen achtte de commissie de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Kappeyne van de Coppello

De griffier van de commissie,
Kerkhofs